

živorad dorđević

opisivati njega

VIDIM GA KAKO KORAČA

On ima oči i ruke i noć podlu na sebi;
oseća govor cveća, let ptica i zemlje glad.
Srećan što je živ razleže se kroz trave sinje,
ne pokušavajući svoju moć da upotrebi,
da ne naruši divan sklad

Što drži svet, usijanu kuglu, na dlanu vode
kojom umivamo ruke i oči i koja nas hrani,
koja nas završava i koja nas počinje,
koja nam štedro daruje slobode
i koja nas od tih sloboda brani.

Dan mu je oko, a noć uvo što sluša glasove hude.
Breg mu je čelo, a reka iskonski plač
što se proteže nad rukom svevida,
želeći da spasi svet od ruke slude
koja u neumlju poteže džinovski mač.

Koža mu je od crne smole, a kosa od žice
koja odoleva vetru i koja je ptičiji let,
koja mu sure koprene sa očiju skida
i vrelom ga zorom kvasi nemilice
dok raznežen u parku slepo proučava svet.

Ljudi zaziru od njega kao od crne gube
dok on spokojno njihovim vidokrugom hara;
ponosit i stasit dok im garavo nebo ljubi
i dok osoran i grub kao zvuk noćne trube
na njihovim damarima umoran odmara.

UZALUD SE PRITAJIO

Okružen cvećem, pticama, zverima čilim
i onim što nikad bilo nije,
proučava let ljudski i sudbinu vode imitira.
Bezočan i tup, on, noćima gnjilim,
u gromoglasne pećine se krije.

Ptice na dlan mu sleću i cveće ispod pazuha cveta,
zveri lutaju gladne i kevcu oko njega
dok drenovakom svemir po pesku citira,
znajući da ga od sunca dele tri ptičija leta,
neprohodnost trave i gorolomnost brega.

Zna nekazane tajne o životu i smrti,
o tišini između dva nedosluha i dva nevida dana,
zna sudbinu cveta narcisa i vrlo je škrt.
Govor mu ljubomorno čuvaju ogari i hrti
dok veo tajni gordo skida sa usana.

Sa lisićom u glasu šunja se od uva do uva.
Od oka do oka luta, vođen sigurnim štapom.
Pogled mu je zao i govor mu je krt,
dok šeta po nama u doba sura i gluva,
siguran kao pogled kad kruži spokojno mapom.

Sanjamo ga hladnog i krutog na odru golom,
na gostinjskom stolu s trnom u stomaku.
Veselimo se njegovoj smrti
dok on mirno spava pod prevrnutim stolom,
zadovoljan što nas je smestio u sopstvenu raku.

DEJV KANLIF (1941)

PISMO NEKOLICINI DOBRIH PESNIKA KOJE POZNAJEM

Puške su izliveno od čelika i drveta ali
tajni pokretač života je meso među vašim nogama.
Vaša sutrašnjica stopljena je sa vanjskom lepotom
jer ne poznaje druge oblike do nastajanja i
sazdanja stvari i nežnog lečenja života.
Mnogo groznih vođa, velikih armija, poklanih naroda,
mnogo patnji i svirepih smrti istorija je saznala.
Svaki se od vas mora osloboditi vođa,
pasoša, teritorija i svih brana
koje odeljuju, da bi postao novi slobodnjak
među nama; ludi zemljoljubnik nek bude uništen.
Ukažite na rak od novca i pohlepu,
na političara, radnika, pravdu, dželata i
cenzora; jeziv proročnik smrti.
Vi koji imate zagrliti čoveka i ženu
iz ljubavi, trpeljivosti i mira: tvorioci života.

TOM REJVERT (1938)

ADADO

ti si mrtva starica i mrtav muž tvoj
truo list u zinulim ustima seče tvoj jezik
kako te je samo nežno pogledao
visoki ljudi te nose idu kao konji

LI HARVUD (1939)

IZ: PEJSAŽ SA 3 OSOBE

1
Kad su tri jahača dojahala
napustila si me
nekog velikog bola pri tvom odlasku nije bilo
da budem sasvim iskren
kad si iščezla
ja uzjahah i sa ljudima krenuh

Čudno je da se sad mnogo godina kasnije
na ovom kitolovcu setim
tvoje crvenkaste haljine i udarca vrata

PIT BRAUN (1940)

NEKOLIKO

Sam umoran upola pijan nade pun
udoh u javni klozet
kod stanice Grin Park
i videh 30 zapisano na zidu

Izjurih prestrašen
u pikadili noć vetrovitu bistru neonsku
misleći sigurno,
Sigurno nas mora biti više...

DAVID KERISON (1940)

SERVIA HIL — LIDS 2

Vlažnosvetlo doba.
Milion prelomljenih stepenika i ulica.
I muzika Orneta Kolmana.
Lunokrik.
Poljubac.
Ljubav.

15 mladih britanskih pesnika

Šetnja pijana Boga.
Zavese prožete osmehom
gubavaca.
Tonovi
ovog grešnog života
plaše
me.
Kiša prašnjavih pauka ljubi
srce moje u pliku i zaustavlja ga
zauvek.
Slomljena duga leži na zemlji osamljena.

STJUART MILS (1940)

SLANJE PROROKA

Kupih ti belu odoru
da bi se slagala sa tvojim očima,
i beo šešir da zaštititi ih od sunca.

Moraš voziti brzo putevima širokim
i zastati samo u mestima
koja označih u karti.

Evo ti novac za troškove.

TINA MORIS (1941)

»LUDI MUZIKANT«

Ludi muzikant
ponovo udara
na prozor našeg sveta.
njegove oči budno gledaju
kroz vetar/kišu/mahnitost
kroz/u mirno
zelenilo našeg proleća.
Napolju je sve ludo
i užasno i strane zveri
čekaju u senci. sunce
nosi dželatovu omču.
i prsti su počupani sa svih šaka
i nigde snova.

Njegovi tanki zveckajući prsti
tupkaju s vetrom/gradom
o okno.

ležimo bliski/hladni u svitanje
i puštamo da spoljni svet
postane uspomena
u našim rukama

VILJEM VAJAT (1942)

PIJANKA SA DVA LABUDA

poslednji gutljaji vina
na obali jezera
polako me opijaju.
skakavci i mušice
prave mi društvo.
lagano pijuckam čitajući pesme —
i primetim iznenada dva labuda.
pijan od sreće močim hleb u vino
i služim ga.
moji prijatelji brzo se napiše
i zaplivaše i zaplesaše
pljuskajući po jezeru
glavom roneći.

nas troje ludo pijani
dolasku meseca
u horu pevamo pesmu.

ČARLS KAMERON (1943)

BUDA

čudan momak beše buda
mrava zgazio ne bi
a stalno cvetove je brao

TED MILTON (1943)

SIESTA

Komarac
kao motor ulazi u sobu,

taksi
u avetinjskom gradu.

Negde
vrata sveta
škripe na vetru.

FELIKS DE MENDELSON (1944)

U POHVALU HAŠIŠA

(Patio Tetuani, Tanger: avgust, 1963.)

moje oči su vrata
mesec šeta kroz njih
mesec je ušao u moju glavu
beo je pun blještav
što kažu

težak je
moja koža je iseckana na parčiće
bodežima zvezda
moje telo je ustožereno
lebdi

ima putanju
okreće se.

Moje telo je zemlja.

Talasi kroz prozor uskaču
na moje grlo

(vrata su zatvorena...)

mesec je izašao u nebo

taj novi
i mesec u mojoj glavi

dopunjuju se gledanjem

tih
je

DŽEFRI VEJNRAJT (1944)

KAD SMRT ZATVORI MOJE OČI

Video sam jednom u nekoj knjizi
fotos starog Indijanca
koji od plemena ostavljen je u pećini
ili rupi u steni

Nisam ja Indijanac
ne bi trebalo da završim tako
ovde u daščari, benzinskoj pumpi,
il nekom slično prokletom mestu

POL EVANZ (1945)

PESMA MOJE ZEMLJE

(mojoj ženi)

tvoja leđa
tvoja bela stena u mraku
mekoća kamenja
što nije kupanjem smekšalo
ni vetrom

moje šake
moji prsti izviđaju bregom
moje usne prate
moja životinja jede kod tebe
tvoja stena nikad nije bila crna
kao moj gladni
jezik

moja životinja ostavlja trag po tebi
i baca senku
na padinu

daleko

u dolinu

u dubinu

na konak dolazi

TOM PIKARD (1946)

RAD

ja pišem pesme
(odgajam zečeve)
svakog jutrenja
lajne treba očistiti
i prostrti novu slamu

MAJKL ČEPMEN (1948)

GRIM SVAKOG

ja sam nenormalan a normalan
ja sam određena faza mira
mira tako
da znam da u meni ima mesta
za brižnost i ljubav
prema nekom i celom svetu
da u mojoj ljubavi prema jednom biću
ima ljubavi za ceo svet
sunčeva svetlost i tek očvrslu žensko telo
estetski su
vlast me neće uništiti
ni slomiti sve dok
je faza mira u meni
ljudi su okrutni
a prija im ljubaznost i ljubav
mašta i blagost su
najvrednije blago
koje čovek može da ima

Sa engleskog preveti

David Albahari i Zoran Vragolov